

Kratki vodič o žalbenoj proceduri

Čime se bavi Komisija

Komisija za ljudska prava i ravnopravnost (The Human Rights and Equal Opportunity Commission) je nezavisna državna organizacija koja istražuje i posreduje pri žalbama o diskriminaciji i kršenjima ljudskih prava od strane australske Federalne vlade u određenim okolnostima. Komisija djeluje nepristrano i ne zastupa ni jednu stranu u žalbenom postupku. Ovaj vodič može da vam pomogne ako želite da uložite žalbu.

Rad Komisije zasniva se na pet različitih zakona. To su sljedeći zakoni:

- *Zakon o rasnoj diskriminaciji iz 1975. (Racial Discrimination Act 1975)*
- *Zakon o polnoj diskriminaciji iz 1984. (Sex Discrimination Act 1984)*
- *Zakon o Komisiji za ljudska prava i ravnopravnost iz 1986. (Human Rights and Equal Opportunity Commission Act 1986)*
- *Zakon o diskriminaciji onesposobljenih osoba iz 1992. (Disability Discrimination Act 1992)*
- *Zakon o starosnoj diskriminaciji iz 2004. (Age Discrimination Act 2004)*

Rasa

Po *Zakonu o rasnoj diskriminaciji iz 1975. (Racial Discrimination Act 1975)* nezakonito je diskriminisati osobe zbog njihove rase, boje kože, porijekla, nacionalne i etničke pripadnosti u nekim područjima javnog života, kao što su, na primjer, zaposlenje i promet roba i usluga. Ovaj zakon također zabranjuje rasnu mržnju. To se događa kad neko učini, kaže ili objavi nešto u javnosti što će vas vjerovatno povrijediti, poniziti ili zastrašiti zbog vaše rase, boje kože ili nacionalne ili etničke pripadnosti.

Pol

Po *Zakonu o polnoj diskriminaciji iz 1975. (Sex Discrimination Act 1984)* nezakonito je diskriminisati osobe zbog njihovog pola, bračnog stanja ili trudnoće u određenim područjima javnog života, kao što su, na primjer, zaposlenje i promet roba i usluga. Također je nezakonito otpustiti osobu sa posla zbog porodičnih obaveza. Ovaj zakon također zabranjuje seksualno uznemiravanje u javnom životu. Seksualno uznemiravanje je neprihvatljivo ponašanje seksualne prirode koje je normalnoj osobi odbojno, uvredljivo ili zastrašujuće.

Onesposobljenost

Po *Zakonu o diskriminaciji onesposobljenih osoba iz 1992. (Disability Discrimination Act 1992)* nezakonito je diskriminisati osobu koja je onesposobljena u odnosu na osobu koja nije onesposobljena u većini područja javnog života, kao što su zaposlenje, obrazovanje i pristup prostorijama i zgradama, te promet roba i usluga. "Onesposobljenost" ima široko značenje i uključuje sve vrste fizičke i psihičke onesposobljenosti te prisutnost organizama koji prenose bolest u tijelu.

Ovaj zakon se također odnosi na onesposobljenost koju imate sada, koju ste imali u prošlosti, koju ćete možda imati u budućnosti ili za koju se vjeruje da imate. On se također odnosi na opremu, pomoćnike ili trenirane životinje koje možda imate zbog vaše onesposobljenosti.

Starosna dob

Po *Zakonu o starosnoj diskriminaciji iz 2004. (Age Discrimination Act 2004)* nezakonito je diskriminisati osobu zbog njene starosne dobi u određenim područjima javnog života, kao što su zaposlenje, promet roba i usluga ili pristup sadržajima, smještaj, obrazovanje i primjena zakona i programa australske Federalne vlade.

Neka područja javnog života izuzeta su iz Zakona, kao što su, na primjer, program penziona štednje, migracija, oporezivanje, nadnice za omladinu i državni zakoni. Također nije protuzakonito ići u korist određenoj starosnoj grupi kada je namjera da se udovolji potrebi koja proizlazi iz te starosne grupe.

Ljudska prava i zaposlenje

Zakon o Komisiji za ljudska prava i ravnopravnost iz 1986. (Human Rights and Equal Opportunity Commission Act 1986) pokriva dva glavna područja žalbi. Prvo područje odnosi se na kršenja ljudskih prava od strane australske Federalne vlade ili onih koji je zastupaju. Ljudska prava su definisana određenim međunarodnim ugovorima i deklaracijama koje su dodane ili se navode u ovom zakonu, kao što su Međunarodni ugovor o građanskim i političkim pravima (*International Covenant on Civil and Political Rights*) i Konvencija o pravima djeteta (*Convention on the Rights of the Child*).

Drugo područje žalbi odnosi se na diskriminaciju pri zapošljavanju i na radnom mjestu zbog religije, političkog uvjerenja, društvenog porijekla, starosne dobi, ranijeg kažnjavanja, seksualnih sklonosti ili sindikalne aktivnosti.

Prigovori, izuzeća i odbrana

Svi gore navedeni zakoni daju mogućnost prigovora i izuzeća pošto svako diskriminatorno ponašanje nije nezakonito. Optuženi također imaju mogućnost odbrane.

Podnošenje žalbe

Komisija nudi besplatnu uslugu kod podnošenja žalbi. Možete kontaktirati Komisiju kada vam treba savjet ili pomoć u vezi nekog problema koji je po vašem mišljenju uzrokovan diskriminacijom ili kršenjem vaših ljudskih prava.

Nije potrebno da vas neko pravno zastupa. Odluka o tome da li će biti uključen advokat u potpunosti je prepušten stranama. Međutim, morate imati na umu da Komisija ne daje nikakvu finansijsku pomoć za pravno zastupanje.

Mnoge žalbe prvo budu upućene Komisiji telefonskim putem. Službenik koji pruža informacije o žalbama procijenit će da li vaša žalba ulazi u nadležnost Komisije. Ako je to slučaj, dobit ćete savjet koje korake trebate da poduzmete. Komisija ima na raspolaganju TTY i službu za tumačenje za telefonske pozive.

- Služba za informacije o žalbama 1300 656 419
- Službe za prevođenje i tumačenje 13 14 50

Podnošenje žalbe Komisiji

Osim u posebnim slučajevima, sve žalbe Komisiji moraju biti upućene pismeno. To može biti u bilo kojem pisanom obliku (uključujući e-mail) i na bilo kojem jeziku. U Komisiji se mogu dobiti formulari za podnošenje žalbe. Iako ne morate da koristite formular za podnošenje žalbe vrlo je koristan zato što navodi koje nam informacije trebate dati kada podnosite žalbu. Vašu žalbu pošaljite na sljedeću adresu:

The Director – Complaint Handling
Human Rights and Equal Opportunity Commission
GPO Box 5218
Sydney NSW 2001

Kako će se razmatrati vaša žalba

Žalbeni postupak je fleksibilan, no općenito se većina žalbi obrađuje na sljedeći način.

Sve žalbe koje primi Komisija razmatra direktor Odjela za razmatranje žalbi.

Komisija vas može kontaktirati da joj date dodatne informacije. Nakon toga, (i ako Komisija ustanovi da vaša žalba zahtijeva istragu), Komisija će se pismeno obratiti tuženome (osobi ili organizaciji protiv kojih ulažete žalbu), dostaviti im kopiju vaše žalbe, zatražiti njihov odgovor na žalbu i postaviti određena pitanja. U pravilu, optuženi ima dvadeset i jedan (21) dan da odgovori na pitanja Komisije. Bit će vam dostavljena kopija odgovora.

Nakon istrage i nakon što su dobivene potrebne informacije, Predsjednik će da odluči ili da

- okonča (odbaci) žalbu ili
- pokuša da riješi žalbu kroz posredovanje.

Posredovanje se događa kada Komisija, tužilac i tuženi rade zajedno da bi pokušali naći rješenje sa kojim se sve strane mogu složiti. Ovaj proces izmirenja daje priliku objema stranama da daju svoje viđenje događaja, a da ne idu na sud i da riješe žalbu na neformalan način uz uslove sa kojima su strane saglasne.

Posredovanje se može obaviti licem u lice, pismeno ili preko telefona.

Osnove za okončanje/odbacivanje žalbe

Ako se žalba ne riješi kroz posredovanje, Predsjednik će da okonča žalbu.

Predsjednik može također da odbaci/okonča žalbu iz drugih razloga ako ustanovi:

- da počinjeno djelo iz žalbe nije nezakonito,
- da je žalba podnešena nakon više od dvanaest (12) mjeseci od trenutka kada se dogodila navodna diskriminacija,
- da žalba nije potpuna,
- da postoji bolji pravni lijek koji se primjenjuje ili se može primijeniti ili
- da je predmet žalbe od značaja za širu zajednicu i da se s njim treba pozabaviti Australnski Federalni sud.

Čim je žalba na osnovu *Zakona o rasnoj diskriminaciji iz 1975. (Racial Discrimination Act 1975)*, *Zakona o polnoj diskriminaciji iz 1984. (Sex Discrimination Act 1984)*, *Zakona o diskriminaciji onesposobljenih osoba iz 1992. (Disability Discrimination Act 1992)* i *Zakona o starosnoj diskriminaciji iz 2004. (Age Discrimination Act 2004)* okončana/odbačena, Predsjednik će izdati potvrdu o okončanju/odbacivanju žalbe "*Notice of Termination*", što će vam omogućiti da predate zahtjev za saslušanje i donošenje sudske odluke Australskom Federalnom sudu. Komisija vam ne može pomoći da vodite vaš sudski proces. Trebate imati na umu da ćete u slučaju da izgubite parnicu možda morati platiti sudske troškove drugoj strani.

Ako se žalba odnosi na *Zakon o ljudskim pravima i ravnopravnost iz 1986. (Human Rights and Equal Opportunity Commission Act 1986)* i tiče se navodnog kršenja ljudskih prava i diskriminacije pri zapošljavanju ili na radnom mjestu, Predsjednik može da odbije nastavak istrage zbog razloga sličnih prethodno navedenim. Međutim, ovaj zakon ne daje mogućnost pokretanja sudske parnice. Ako Predsjednik ustanovi da je došlo do kršenja ljudskih prava ili da se dogodila diskriminacija, Predsjednik mora o tome obavijestiti državnog pravobranioca i može dati mišljenje kako da se žalba riješi. Državni pravobranilac zatim mora podnijeti ovaj izvještaj Parlamentu.

Kako možete da kontaktirate Komisiju

- Nazovite Službu za informacije o žalbama na 02 9284 9600 ili 1300 656 419 (po cijeni lokalnog poziva)
- TTY 1800 620 241
- Služba za prevođenje i informacije 13 14 50 (za tumačenje jezika)
- E-mail complaintsinfo@humanrights.gov.au
- Internet stranica www.humanrights.gov.au

Poštu šalјite na sljedeću adresu:
Director – Complaints Handling
Human Rights and Equal Opportunity Commission
Level 8, 133 Castlereagh Street
Sydney NSW 2000

ili

GPO Box 5218
Sydney NSW 2001